Středa, 11. listopadu 2020

P9_TA(2020)0292

Geneticky modifikovaná sója SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D068779/01 – 2020/2838(RSP))

(2021/C 415/02)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D068779/01,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech ([1]), a zejména na čl. 7 odst. 3 a čl. 19 odst. 3 tohoto nařízení,

— s ohledem na hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne úterý 15. září 2020 a na němž nebylo přijato žádné stanovisko,

— s ohledem na články 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí ([2]),

— s ohledem na stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne čtvrtek 28. listopadu 2019, které bylo zveřejněno dne pondělí 20. ledna 2020 ([3]),

— s ohledem na svá předchozí usnesení o námitkách proti povolení geneticky modifikovaných organismů (GMO) ([4]),

---

([1]) Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.

([2]) Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

([3]) Vědecké stanovisko panelu EFSA pro geneticky modifikované organismy k posouzení geneticky modifikované sóji SYHT0H2 pro použití, dovoz a zpracování jako potravina a krmivo podle nařízení (ES) č. 1829/2003 (žádost EFSA-GMO-DE-2012-111), EFSA Journal 2020:18(1):5946.
https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.5946

([4]) Parlament přijal ve svém osmém volebním období 36 usnesení o námitkách proti povolení GMO. Ve svém devátém volebním období Parlament dále přijal tato usnesení:
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0028),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0029).

— s ohledem na čl. 116 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

A. vzhledem k tomu, že dne 8. srpna 2012 podala společnost Syngenta Crop Protection AG prostřednictvím svého přidruženého podniku Syngenta Crop Protection NV/SA žádost příslušnému německému vnitrostátnímu orgánu (dále jen „žádost“) v souladu s články 5 a 17 nařízení (ES) č. 1829/2003; vzhledem k tomu, že žádost se vztahovala na uvedení potravin, složek potravin a krmiv, které obsahují geneticky modifikovanou sóju *Glycine max* (L.) Merr.) SYHT0H2, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh; vzhledem k tomu, že žádost se rovněž vztahovala na uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju SYHT0H2 nebo z ní sestávají, na trh pro jiná použití než v potravinách a krmivech, s výjimkou pěstování;

B. vzhledem k tomu, že dne 28. listopadu 2019 přijal úřad EFSA k dotyčné žádosti kladné stanovisko, které bylo zveřejněno dne 20. ledna 2020;

C. vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná sója SYHT0H2 byla vyvinuta tak, aby vykazovala odolnost vůči glufosinátu amonnému a herbicidu mesotrion a dalším herbicidům, které blokují 4-hydroxyfenylpyruvát dioxygenázu ([5]);

Nedostatečné posouzení reziduí doplňkových herbicidů

D. vzhledem k tomu, že bylo prokázáno, že pěstování geneticky modifikovaných plodin, které jsou odolné vůči herbicidům, vede k vyššímu používání herbicidů, a to z velké části kvůli výskytu plevele odolného vůči herbicidům ([6]); vzhledem k tomu, že v důsledku toho je třeba očekávat, že plodiny geneticky modifikované sóji SYHT0H2 budou vystaveny jednak vyšším, a jednak opakovaným dávkám doplňkových herbicidů (glufosinátu a HPPD inhibitorů), což může vést k vyššímu množství reziduí ve sklizni;

— usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0030).

— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0054).

— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 89788 (MON-89788-1), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0055).

— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a podkombinace MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0056).

— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři, čtyři nebo pět z genetických modifikací Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2019)0057).

— Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. května 2020 o prováděcím rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2020)0069)

([5]) Stanovisko EFSA, s. 1.

([6]) Viz např. Bonny, S., *„Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“*, Environmental Management, leden 2016, 57(1), s. 31–48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 a Benbrook, C.M., *„Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“*, Environmental Sciences Europe 24, 24 (2012), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24 a Schütte, G., Eckerstorfer, M., Rastelli, V. et al., *„Herbicide resistance and biodiversity: agronomic and environmental aspects of genetically modified herbicide-resistant plants“*, Environmental Sciences Europe 29, 5 (2017), https://link.springer.com/article/10.1186/s12302-016-0100-y

Středa, 11. listopadu 2020

E. vzhledem k tomu, že glufosinát je klasifikován jako látka toxická pro reprodukci (1B), a splňuje proto kritéria pro vyloučení vymezená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([7]); vzhledem k tomu, že platnost povolení glufosinátu pro použití v Unii skončila dne 31. července 2018 ([8])

F. vzhledem k tomu, že podle úřadu EFSA herbicidní inhibitor HPPD mesotrion „může být považován za látku s vlastnostmi endokrinních disruptorů“ a genotoxický potenciál AMBA, produktu rozkladu mesotrionu, „nelze vyloučit“ ([9])

G. vzhledem k tomu, že glufosinát a mesotrion byly pro účely posouzení rizika považovány za doplňkové herbicidy; vzhledem k tomu však, že herbicidní inhibitory HPPD zahrnují řadu herbicidů, včetně isoxaflutolu, které tak mohou být na tuto geneticky modifikovanou sóju, používány ve velkém množství; vzhledem k tomu, že podle harmonizovaného systému klasifikace a označování schváleného Unií je isoxaflutol silně toxický pro vodní organismy a může poškodit plod v těle matky ([10]);

H. vzhledem k tomu však, že posouzení reziduí herbicidů a rozkladných produktů herbicidů zjištěných v geneticky modifikovaných rostlinách a také možné kombinované („koktejlové“) účinky nespadají do působnosti panelu EFSA pro geneticky modifikované organismy, a nejsou tedy součástí povolovacího postupu pro GMO. vzhledem k tomu, že tato skutečnost je problematická, neboť v případě geneticky modifikovaných rostlin může samotná genetická modifikace ovlivňovat způsob, jakým dotčená geneticky modifikovaná rostlina odbourává doplňkové herbicidy, a složení, a tedy i toxicitu produktů rozkladu (metabolitů);

I. vzhledem k tomu, že podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ([11]) by měla být pečlivě kontrolována a sledována rezidua herbicidů, jejichž použití není v Unii povoleno, v dovážených plodinách určených k použití jako potraviny a krmiva;

J. vzhledem k tomu, že v rámci koordinovaného víceletého kontrolního programu Unie pro roky 2020, 2021 a 2022 nejsou členské státy povinny měřit u dovážené sóji rezidua glufosinátu ([12]); vzhledem k tomu, že nelze vyloučit, že geneticky modifikovaná sója SYHT0H2 nebo produkty z ní vyrobené pro použití v potravinách a krmivech překročí maximální limity reziduí, které jsou zavedeny s cílem zajistit vysokou míru ochrany spotřebitelů;

K. vzhledem k tomu, že proto nelze dospět k závěru, že konzumace geneticky modifikované sóji SYHT0H2 je bezpečné pro zdraví lidí a zvířat;

L. vzhledem k tomu, že v důsledku závěrů mezinárodního výzkumného projektu nazvaného „Posouzení rizik geneticky modifikovaných organismů v EU a ve Švýcarsku“, který byl předložen v lednu 2020, bylo zjištěno, že hodnocení rizik GMO ze strany Unie uspokojivě neřeší rizika pro veřejné zdraví a životní prostředí, a to i pokud jde o zdravotní rizika spojená se spotřebou produktů získaných z geneticky modifikovaných rostlin tolerantních k herbicidům ([13]);

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

([8]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

([9]) Závěr Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) o přezkumu posouzení rizik účinné látky mesotrion z hlediska jejího použití jako pesticidu. EFSA; Journal 2016; 14(3):4419, s. 3, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419

([10]) https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433

([11]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS (Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1).

([12]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/533 ze dne 28. března 2019 o koordinovaném víceletém kontrolním programu Unie pro roky 2020, 2021 a 2022 s cílem zajistit dodržování maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a vyhodnotit expozici spotřebitelů těmto reziduím pesticidů (Úř. věst. L 88, 29.3.2019, s. 28).

([13]) https://www.testbiotech.org/en/content/research-project-rages

Připomínky příslušných orgánů členských států

M. vzhledem k tomu, že příslušné orgány členského státu během tříměsíčního období konzultací předložily úřadu EFSA řadu kritických připomínek ([14]); vzhledem k tomu, že mezi kritické připomínky patří nedostatečná analýza reziduí herbicidů při dovozu geneticky modifikované sóji SYHT0H2 a potenciální zdravotní rizika pro spotřebitele, nedostatečné toxikologické informace, a proto tedy potenciální riziko spojené s konzumací potravin vyrobených z geneticky modifikované sóji SYHT0H2 nemůže být posouzeno a že informace nezbytné k závěru o posouzení vlivu na životní prostředí nejsou úplné, a že před vydáním povolení by měl být poskytnut podrobný plán monitorování;

Nedemokratické rozhodování

N. vzhledem k tomu, že hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne úterý 15. září 2020, nevedlo k vydání žádného stanoviska, což znamená, že příslušné povolení nepodpořila kvalifikovaná většina členských států;

O. vzhledem k tomu, že Komise označuje skutečnost, že rozhodnutí o povolení GMO jsou i nadále přijímána Komisí, aniž by se pro ně vyslovila kvalifikovaná většina členských států (což je do velké míry výjimka u povolování produktů obecně, ale u rozhodování o povolení geneticky modifikovaných potravin a krmiv se to stalo pravidlem), jako problematickou ([15]);

P. vzhledem k tomu, že Parlament ve svém osmém volebním období přijal celkem 36 usnesení o námitkách proti uvádění potravin a krmiv vyrobených z GMO na trh (33 usnesení) a proti pěstování GMO v Unii (tři usnesení); vzhledem k tomu, že Parlament ve svém devátém volebním období přijal dosud osm námitek; vzhledem k tomu, že u žádného z těchto GMO nebylo dosaženo kvalifikované většiny členských států pro jeho povolení; vzhledem k tomu, že bez ohledu na uznání vlastních nedostatků z hlediska demokratických principů, nedostatečnou podporu ze strany členských států a na námitky Parlamentu, Komise i nadále povoluje GMO;

Q. vzhledem k tomu, že podle nařízení (EU) č. 182/2011 může Komise rozhodnout, že GMO nepovolí, pokud se pro něj v odvolacím výboru nevysloví kvalifikovaná většina členských států ([16]); vzhledem k tomu, že v tomto ohledu není vyžadována žádná změna zákona;

Dodržování mezinárodních závazků Unie

R. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 1829/2003 stanoví, že geneticky modifikované potraviny nebo krmiva nesmí mít nepříznivé účinky na zdraví lidí a zvířat či na životní prostředí, a požaduje, aby Komise při návrhu svého rozhodnutí zohlednila veškerá příslušná ustanovení právních předpisů Unie a další opodstatněné faktory důležité pro danou záležitost; vzhledem k tomu, že tyto opodstatněné faktory by měly zahrnovat závazky Unie vyplývající z cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje, Pařížské dohody o změně klimatu a Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti;

S. vzhledem k tomu, že nedávná zpráva zvláštního zpravodaje OSN pro právo na potraviny zjistila, že zejména v rozvojových zemích mají nebezpečné pesticidy katastrofické dopady na zdraví ([17]); vzhledem k tomu, že podle cíle udržitelného rozvoje č. 3.9 se má do roku 2030 podstatně snížit počet úmrtí a nemocí způsobených nebezpečnými chemickými látkami a znečištěním ovzduší a kontaminací vody a půdy ([18]);

([14]) Připomínky členských států ke geneticky modifikované sóji SYHT0H2 lze nalézt v rejstříku otázek úřadu EFSA: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2012-00753

([15]) Viz například důvodová zpráva k legislativnímu návrhu Komise předloženému dne 22. dubna 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 1829/2003, pokud jde o možnost členských států omezit či zakázat používání geneticky modifikovaných potravin a krmiv na svém území, a důvodová zpráva k legislativnímu návrhu Komise předloženému dne 14. února 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 182/2011.

([16]) Podle čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) č. 182/2011 Komise může, ale nemusí dané povolení vydat, pokud se v odvolacím výboru nevyjádří pro kvalifikovaná většina členských států.

([17]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/SRToxicsandhumanrights/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx

([18]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

Středa, 11. listopadu 2020

T. vzhledem k tomu, že úřad EFSA zjistil, že odhadovaná expozice obsluhy vůči glufosinátu, který je klasifikován jako toxický pro reprodukci, když se používá pro regulaci plevelu u geneticky modifikované kukuřice, přesahovala přijatelnou úroveň expozice obsluhy i tehdy, když bylo použito osobních ochranných prostředků ([19]); vzhledem k tomu, že riziko zvýšené expozice obsluhy je zvláště znepokojivé v souvislosti s větším množstvím herbicidů používaných u geneticky modifikovaných plodin, které jsou vůči herbicidům tolerantní;

U. vzhledem k tomu, že odlesňování je hlavní příčinou úbytku biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že emise z využívání půdy a změny ve využití půdy zejména v souvislosti s odlesňováním jsou po spalování fosilních paliv druhou nejvýznamnější příčinou změny klimatu ([20]); vzhledem k tomu, že Pařížská dohoda o změně klimatu a strategický plán pro biologickou rozmanitost na období 2011- 2020 přijatý v rámci Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti a aičijských cílů v oblasti biologické rozmanitosti podporují udržitelné obhospodařování lesů a úsilí o jejich ochranu a obnovu ([21]); vzhledem k tomu, že cíl udržitelného rozvoje č. 15 zahrnuje cíl zastavit do roku 2020 odlesňování ([22]); vzhledem k tomu, že lesy plní mnoho funkcí, které přispívají k dosažení většiny cílů udržitelného rozvoje ([23]);

V. vzhledem k tomu, že produkce sóji je klíčovou hnací silou odlesňování v Amazonii, v oblasti Cerrado a Gran Chaco v Jižní Americe; vzhledem k tomu, že 97 % a 100 % sóji vypěstované v Brazílii a Argentině je geneticky modifikovaná sója ([24]);

W. vzhledem k tomu, že naprostá většina geneticky modifikované sóji povolené k pěstování v Brazílii a Argentině, je povolena i pro dovoz do Unie ([25]); vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná sója SYHT0H2 je již povolena k pěstování v Argentině ([26]);

X. vzhledem k tomu, že analýza provedená Komisí zjistila, že sója má historicky největší podíl Unie na celosvětovém odlesňování a souvisejících emisích, což představuje téměř poloviční podíl na odlesňování u všech dovozů do Unie ([27]);

([19]) Závěr Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) o přezkumu posouzení rizik účinné látky glufosinát z hlediska jejího použití jako pesticidu, vědecká zpráva EFSA (2005) 27, 1- 81, s. 3, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r

([20]) Sdělení Komise ze dne 23. července 2019 s názvem „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, COM(2019)0352, s. 1.

([21]) Tamtéž, s. 2.

([22]) Viz cíl 15.2: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/

([23]) Sdělení Komise ze dne 23. července 2019 s názvem „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, COM(2019)0352, s. 2.

([24]) International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, *„Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years“*, ISAAA Brief No. 53 (2017), s. 16 a 21, http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf

([25]) Porovnáním dvou databází v říjnu 2020 (the Registr geneticky modifikovaných potravin a krmiv Evropského společenství (https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/index_en.cfm) and databáze ISAAA pro schvalování geneticky modifikovaných organismů (https://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase//)) lze vypočítat, kolik geneticky modifikovaných odrůd sóji, jejichž pěstování je povoleno v Brazílii a Argentině, je rovněž povoleno pro dovoz do Unie. Brazílie: ze 17 geneticky modifikovaných odrůd sóji, jejichž pěstování je povoleno, je v současné době povoleno 12 dovážet do Unie a čeká se na povolení pro tři geneticky modifikované odrůdy sóji. Argentina: z celkového počtu 15 geneticky modifikovaných odrůd sóji, jejichž pěstování je povoleno, je v současné době povoleno 10 dovážet do Unie a čeká se na povolení pro tři geneticky modifikované odrůdy sóji.

([26]) http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=358&Event=SYHT0H2

([27]) Technická zpráva Komise – 2013 – 063: „Dopad spotřeby EU na odlesňování: komplexní analýza dopadu spotřeby EU na odlesňování“, studie, kterou financovala Evropská komise (GŘ ENV) a provedly ji VITO, IIASA, HIVA a IUCN NL, http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf, s. 23–24: V letech 1990 až 2008 dovezla Unie plodiny a produkty živočišné výroby, které nepřímo způsobily odlesnění 90 000 km² plochy. Rostlinné produkty z toho odpovídaly za 74 000 km² (82 %), přičemž největší podíl měly olejniny (52 000 km²). Sójové boby a sójové pokrutiny představovaly 82 % této hodnoty (42 600 km²), což odpovídá 47 % celkového dovozu Unie spjatého s odlesňováním.

Y. vzhledem k tomu, že nedávná odborně recenzovaná studie dospěla k závěru, že Unie je regionem s největší uhlíkovou stopou na světě v souvislosti s dovozem sóji z Brazílie, která je o 13,8 % větší než uhlíková stopa spojená s dovozem do Číny, což je největší dovozce sóji, a to vzhledem k většímu podílu emisí z odlesňování spojeného s výrobou zboží nebo komodity ([28]); vzhledem k tomu, že podle jiné nedávné studie přibližně pětina sóji vyvážené do Unie z brazilských regionů Amazonie a Cerrado, převážně určené jako krmivo pro zvířata, může být „kontaminována nezákonným odlesňováním" ([29]) vzhledem k tomu, že požáry v Amazonii má na svědomí vysoká míra odlesňování; vzhledem k tomu, že ve sdělení z roku 2019 Komise vyjádřila svoji ambici chránit a obnovovat světové lesy ([30]); vzhledem k tomu, že celosvětová ochrana biologické rozmanitost, včetně lesů, je klíčovým cílem nedávno zveřejněné strategie Komise pro biologickou rozmanitost v EU ([31]);

1. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 1829/2003;

2. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise není v souladu s právními předpisy Unie, neboť není slučitelný s cílem nařízení (ES) č. 1829/2003, který podle obecných zásad, jež jsou stanoveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ([32]), spočívá ve vytvoření základních ustanovení pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, zájmů v oblasti životního prostředí a zájmů spotřebitele v souvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy při současném zajištění účinného fungování vnitřního trhu;

3. vyzývá Komisi, aby vzala zpět návrh prováděcího rozhodnutí;

4. vítá skutečnost, že Komise v dopise poslancům ze dne 11. září 2020 konečně uznala nutnost zohlednit udržitelnost v rozhodnutích o povolení GMO ([33]); vyjadřuje však své hluboké zklamání, že dne 28. září 2020 Komise povolila dovoz další geneticky modifikované sóji ([34]) navzdory námitkám Parlamentu a většiny členských států;

5. vyzývá Komisi, aby s nejvyšší naléhavostí pokročila ve vypracování kritérií udržitelnosti s plným zapojením Parlamentu; vyzývá Komisi, aby poskytla informace o tom, jak bude tento proces probíhat a v jakém časovém rámci;

6. znovu apeluje na Komisi, aby zohlednila závazky Unie vyplývající z mezinárodních dohod, jako je Pařížská dohoda o klimatu, Úmluva OSN o biologické rozmanitosti a cíle udržitelného rozvoje OSN;

7. znovu opakuje svou výzvu Komisi, aby přestala povolovat GMO, ať už pro pěstování, nebo pro použití jako potraviny a krmiva, pokud členské státy nevydají žádné stanovisko v odvolacím výboru v souladu s čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) č. 182/2011;

([28]) Escobar, N., Tizado, E. J., zu Ermgassen, E. K., Löfgren, P., Börner, J., Godar, J., *„Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports"*, Global Environmental Change, soubor 62, květen 2020, 102067 https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623

([29]) Rajão, R., Soares-Filho, B., Nunes, F., Börner, J., Machado, L., Assis, D., Oliveira, A., Pinto, L., Ribeiro, V., Rausch, L., Gibbs, H., Figueira, D., *„The rotten apples of Brazil's agribusiness"*, Science 17. červenec 2020, soubor 369, vydání 6501, s. 246–248, https://science.sciencemag.org/content/369/6501/246

([30]) Sdělení EU o posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=CS

([31]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života", květen 2020, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

([32]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

([33]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

([34]) https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100

8. opakuje svoji výzvu Komisi, aby neschvalovala geneticky modifikované plodiny odolné vůči herbicidům, dokud nebudou případ od případu komplexně prošetřena zdravotní rizika spojená s rezidui, což vyžaduje plné posouzení reziduí po postřiku geneticky modifikovaných plodin doplňkovými herbicidy, posouzení rozkladných produktů herbicidů a veškerých kombinovaných účinků;

9. opakuje svoji výzvu Komisi, aby plně začlenila posouzení rizik využití doplňkových herbicidů a jejich reziduí do posouzení rizik geneticky modifikovaných rostlin tolerantních k herbicidům bez ohledu na to, zda je daná geneticky modifikovaná rostlina určena k pěstování v Unii nebo k dovozu do Unie jako potravina a krmivo;

10. opakuje svoji výzvu Komisi, aby pro účely použití jako potraviny nebo krmiva nepovolila dovoz žádné rostliny, jež byla geneticky modifikována k odolnosti vůči herbicidu, který není povolen pro použití v Unii;

11. vítá skutečnost, že Zelená dohoda pro Evropu, stěžejní projekt Komise, byla předložena jako nedílná součást strategie Komise k provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a cílů udržitelného rozvoje; připomíná, že cílů udržitelného rozvoje může být dosaženo pouze tehdy, pokud se dodavatelské řetězce stanou udržitelnými a mezi politikami vznikne synergické působení ([35]);

12. připomíná své znepokojení, že vysoká závislost Unie na dovozu krmiva pro zvířata v podobě sójových bobů je příčinou odlesňování ve třetích zemích ([36]);

13. vítá oznámení legislativního návrhu Komise „Opatření k zabránění nebo minimalizaci uvádění produktů spojených s odlesňováním nebo znehodnocováním lesů na trh EU“, který má být předložen do června 2020; mezitím vzhledem k naléhavosti boje proti odlesňování v lesích Amazonie, Cerrada a Gran Chaca a vzhledem ke skutečnosti, že poptávka Unie po geneticky modifikované sóji přispívá k odlesňování v tomto regionu, vyzývá Komisi, aby okamžitě zastavila dovoz geneticky modifikované sóji pěstované v Brazílii a Argentině, případně s využitím článku 53 nařízení (ES) č. 178/2002, dokud nebudou zavedeny účinné právně závazné mechanismy zabraňující uvádění produktů spojených s odlesňováním a souvisejícím porušováním lidských práv na trh Unie;

14. opakuje svou výzvu k provádění evropské strategie produkce a zásobování rostlinnými bílkovinami ([37]), která by Unii umožnila stát se méně závislou na dovozu geneticky modifikovaných sójových bobů a vytvořit kratší potravinové řetězce a regionální trhy;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

([35]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. září 2018 o transparentním a zodpovědném využívání přírodních zdrojů v rozvojových zemích: případ lesů (Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 50), bod 67.

([36]) Tamtéž.

([37]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu (přijaté texty, P9_TA(2020)0005), bod 64).